

Broj: 01,02,03,03/11-05-1-2212/17
Sarajevo, 15. 12. 2017.

KOLEGIJ PREDSTAVNIČKOG DOMA PSBiH
KOLEGIJ DOMA NARODA PSBiH

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO. 23-01-2018

Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga

Predmet: Izvještaj s Globalnog foruma žena političkih lidera (WPL), održanog u Reykjaviku, na Islandu, od 28. do 30. novembra 2017.

Delegatkinja u Domu naroda PSBiH Zdenka Džambas učestvovala je u Reykjaviku na Globalnom godišnjem samitu organizacije „Žene politički lideri“ na poziv predsjednice Globalnog foruma Silvine Koh Merin, nastavljajući kontinuitet u učešću na ovom godišnjem okupljanju žena političkih lidera, a koji je prošle godine održan u Amanu u Jordanu.

U glavnom gradu Islanda tokom trodnevnog Globalnog godišnjeg samita okupilo se više od 400 bivših i aktuelnih predsjednica i premijerki država i vlada, te parlamentarki iz preko 100 zemalja svijeta s ciljem ostvarivanja ravnopravnosti spolova u političkoj sferi i van nje.

Godišnji globalni samit WPL je forum za razmjenu najboljih praksi širom svijeta u oblasti liderstva, zakonodavstva i političkih programa postavljenih tako da daju rezultate. WPL Godišnji globalni samit predstavlja jedinstvenu priliku učesnicama da razgovaraju o globalnim izazovima, da razmijene najbolje prakse i učestvuju u političkom dijalogu koji odražava uticaj i svjetske perspektive današnjih donositeljica odluka.

Sa Samita je upućena poruka da se okonča seksizam i seksualno uznemiravanje žena, koji ne treba da postoje ni u politici niti bilo gdje, kao i da se, s tim u vezi, promijene obrasci globalnog poretka. Učesnice Samita u Reykjaviku istakle su da je obrazovanje najjači instrument globalnih promjena, zbog čega je, kako su se saglasile, neophodno ulagati u obrazovni proces koji svima pruža jednake mogućnosti.

U svom obraćanju učesnicama Samita u toku predstavljanja nacionalnih delegacija, delegatkinja Zdenka Džambas naglasila je da Bosna i Hercegovina ulaže značajne napore na planu rodne ravnopravnosti, zbog čega se svake godine, kako je rekla, bilježi porast broja žena u institucijama BiH, naročito u sektoru odbrane i sigurnosti. S tim u vezi, gospođa Džambas pomenula je činjenicu da se u BiH žena nalazi na poziciji ministra odbrane, kao i to da su žene sve zastupljenije i na drugim ključnim pozicijama, kakva je pozicija premijerke jednog od dva entiteta u BiH. Gospođa Džambas je upozorila i na značaj uključivanja većeg broja žena u proces obrazovanja na tehničkim fakultetima.

U svom govoru predsjednica WPL-a Silvana Koch – Mehrin naglasila je da je misija Samita da doprinese jednakosti i povećanju broja i uticaja žena u politici. Prema njenim riječima, jednako učešće žena u svjetskoj ekonomiji povećalo bi globalni BDP za 26% ili za 28 triliona dolara.

"Možemo pridonijeti jednakosti povećavanjem broja i uticaja žena u politici. To je misija žena političkih lidera", smatra predsjednica Globalnog foruma liderki Silvana Koch Mehrin.

Samit u Reykjaviku bio je prilika da žene politički lideri sa svih kontinenata razmijene iskustva u vezi s donošenjem zakonodavnog okvira i drugim mjerama u borbi za rodnu ravnopravnost. Na plenarnoj sjednici Samita s tim u vezi zaključeno je da žene i djevojke predstavljaju pokretače globalnog razvoja, kao i da su prepoznate kao nosioci mira i mirovnih procesa širom svijeta.

Trodnevni skup podržao je i predsjednik Islanda Gudni Johannesson, koji je organizirao prijem za učesnike Samita. Tokom prijema delegatkinja Džambas susrela se s predsjednikom Johansonom, a razgovarala je i sa predsjednicom Republike Hrvatske Kolindom Grabar – Kitarović.

Gospođa Džambas, u svojstvu zamjenice predsjedavajućeg Grupe prijateljstva za Aziju PSBiH, susrela se i s članicama delegacija parlamenata Filipina i Malezije, s kojima je razgovarala o unapređenju parlamentarne i ekonomske saradnje dvije države. Također se susrela i s poslanicama iz Srbije, Crne Gore i Slovenije, kao i s brojnim drugim parlamentarkama koje u državama širom svijeta imaju značajne uloge.

Posebna gošća Samita bila je bivša predsjednica Islanda, koja je na toj poziciji provela 16 godina, od 1980. do 1996. godine, Vigdis Finbogotodir, ujedno i prva demokratski izbarana predsjednica u svijetu. Ona je napomenula da posljednji izvještaji pokazuju da je radno okruženje za žene u politici poboljšano. Iako se u svijetu u oblasti ravnopravnosti spolova bilježe poboljšanja, čak i Island, koji se smatra šampionom u rodnoj ravnopravnosti, daleko je od zacrtanih ciljeva, rekao je predsjednik islandskog parlamenta Steingrímur J. Sigfússon, koji je bio jedan od domaćina ovog skupa. Samo 7% šefova država u svijetu danas čine žene, a udio žena u nacionalnim parlamentima na globalnom nivou lagano raste i danas čini oko 23%. Moto ovogodišnjeg samita u Reykjaviku bio je - Mi to možemo, i pokazuje uspjeh Islanda u postizanju ravnopravnosti spolova.

Tokom radnog dijela konferencije održane su plenarne i tematske sesije na kojima je kao najvažnije istaknuto obrazovanje koje se može koristiti kao najjače oružje u rukama svakog pojedinca. Učesnice su se saglasile o tome da žene treba da povećaju učešće u STEM-u koje se ponovo vraća u fokus edukacije mladih ljudi, što je i jedan od zaključaka Samita.

Predsjednica Estonije Kersti Kaljulaid govorila je o važnosti razvijanja digitalnog društva i istakla da je pristup digitalnim tehnologijama i informacijama budućnost svjetske ekonomije. Posljednji indeks Svjetskog ekonomskog foruma pokazuje da se primanja muškaraca povećavaju brže od primanja žena. Prema aktuelnim trendovima, bit će potrebno 217 godina da se primanja muškaraca i žena izjednače, zaključak je izvještaja foruma. Litvanska predsjednica Dalija Gribauskajte, koja predsjedava Savjetom žena svjetskih lidera, rekla je da je ovaj trend zabrinjavajući, te da se i uz oporavak ekonomije i bolji ekonomski razvoj u svijetu razlika u plaćama povećava umjesto da se smanjuje.

Naredna generacija žena budućih lidera također je aktivno učestvovala na samitu. WPL je na sceni okupio tinejdžerke, a liderke budućnosti, koje su izrazile svoje uvjerenje da svijet mora da se promijeni kako bi se postigla veća ravnopravnost spolova. Za izuzetan doprinos žena koje su imale važne uloge na ključnim i odgovornim položajima na Globalnom forumu žena dodijeljene su i godišnje nagrade. Kuriozitet samita je i da je u završnici skupa prvi javni govor imala i samo nekoliko sati ranije imenovana premijerka Islanda Katrín Jakobsdóttir.

Organizatori skupa, koji predstavlja najveće okupljanje sadašnjih i bivših predsjednica, premijerki i parlamentarki u svijetu, najavili su da će se naredni godišnji forum preseliti u istočnu Evropu i da će naredne godine biti održan u Viljnusu u Litvaniji, koja obilježava 100 godina od davanja prava glasa ženama i u kojem se nalazi Evropski institut za jednakopravnost spolova, koji će biti i domaćin ovog skupa.

Izvještaj pripremila:

Nataša Čabak

Sektor za međunarodne odnose
i protokol

Izvještaj odobrila:

Zdenka Džambas

delegatkinja u Domu naroda PSBiH

Dostaviti:

- naslovu
- Komisiji za vanjske poslove PDPSBiH
- a/a